राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग
National Human Rights Commission of Nepal
केन्द्रीय कार्यालय (Central Office)
हरिहर भवन, पुल्चोक, ललितपुर (Harihar Bhawan, Pulchowk, Lalitpur, Nepal)

प्रेस नोट

२०७४ फागुन २२

प्रदेशहरूमा मानव अधिकारमैत्री कानून निर्माण गर्न आयोगको आग्रह ।

देशका सबै प्रदेश व्यवस्थापिकाबाट संविधानको अनुसूची ६,७ र ९ मा समावेश गरिएका मानव अधिकारसँग सम्बन्धित विषयहरूमा कानूनहरू निर्माण गर्दा मानव अधिकारका विषयवस्तुलाई उच्च प्राथमिकताका साथ समावेश गर्न आग्रह गर्दै राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले सबै प्रदेशहरूलाई पत्राचार गरेको छ ।

पत्रमा नेपालको संविधानको धारा ५६(६) ले मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, बहुलता र समानतामा आधारित समतामूलक समाज, समावेशी प्रतिनिधित्व र पहिचानको संरक्षण गर्ने लगायतका जिम्मेवारीहरू प्रदेशलाई समेत प्रदान गरेको, धारा ५७(२),(३) र (५) ले प्रदेशले एकल, संघ र स्थानीय तहसँग मिलेर प्रयोग गर्न पाउने अधिकारहरूको सूची सम्बन्धमा उल्लेख गरिएको छ । यस बाहेक नेपालले मानव अधिकारसम्बन्धी विभिन्न ४१ वटा अन्तर्राष्ट्रिय कानुनहरू (महासन्धिहरू) लाई पालना गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको र ती महासन्धिहरू नेपालको संविधान र अन्य मानव अधिकारसम्बन्धी कानुनहरू सरह लागू गरिनुपर्ने देखिन्छ । त्यस्ता कानुनहरूको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र परिपूर्ति गर्ने दायित्व राज्यको भएको र संविधानको धारा ५६ बमोजिम राज्यका प्रमुख तीन संरचना मध्ये प्रदेश पनि एक अभिन्न संरचना भएकोले मानव अधिकारसम्बन्धी उल्लिखित दायित्वको विषयहरू प्रदेश सरकार अन्तर्गत पर्न जाने पत्रमा उल्लेख छ । नेपाल हालै संयुक्त राष्ट्र संघीय मानव अधिकार परिषद्को सदस्यमा निर्वाचित भएको परिप्रेक्षमा मानव अधिकार प्रति राज्य थप संवेदनशील हुनुपर्ने देखिन्छ ।

आयोगले त्यस्ता कानुनहरू निर्माण गर्ने सन्दर्भमा आवश्यकता अनुसार आफ्ना क्रेन्द्रीय र अन्य क्षेत्रीय कार्यालयहरू मार्फत सुझाव तथा परामर्श दिन सक्ने एवं त्यस्ता कार्यालयहरूको संवैधानिक दायित्व अनुरूप निरन्तर अनुगमन गर्नेछ ।

....
मोहना अन्सारी
सदस्य/प्रवक्ता